

[Justitsministeren.]

len i § 824 ændres derhen, at Afhøring af Vidner overlades til Parterne.

Med Hensyn til Sigtede maa det præciseres, at der ikke her er Tale om Afhøring af samme Art som med Hensyn til Vidnerne, idet Sigtede ikke taler under strafferetligt Ansvar og overhovedet ikke er pligtig at udtale sig. Dette har man i Overensstemmelse med Udvalgets Forslag givet Udtryk i Lovforslaget ved at flytte Regelen om Sigtede hen i Kapitel 70 (om Sigtedes Indkaldelse for Retten). Det foreslaas her, at dersom Sigtede ønsker at udtale sig, skal det være Forsvareren og derefter Anklagemyndigheden, der udspørger ham. Det staaende Retsplejeudvalg, der som nævnt er Tilhænger af, at Udspørgningen af Sigtede foretages ikke af Dommeren, men af Parterne, har udtalt sig for, at det skulde være Paatalemyndigheden og ikke Forsvareren, der paabegynder denne Udspørgning. Jeg tillægger ikke dette Spørgsmaal nogen større Betydning. I Lovforslaget har man fulgt 1929-Udvalgets Indstilling: at lade Forsvareren begynde, men det maa indrømmes, at der er nogle Momenter, som kan tale til Gunst for det staaende Retsplejeudvalgs Standpunkt, og jeg er naturligvis villig til paa dette — saavel som paa mange andre Punkter at forhandle med det Udvalg, som jeg forventer, at det høje Ting vil ned-sætte.

Med Hensyn til Afhøringer *under Domsforhandlingen* er den gældende Regel den, at *Vidner i Nævningesager* afhøres af Parterne, jfr. Lovens § 872, men i øvrigt sker Afhøringen af Vidner som Regel ved Dommeren. For *Tiltaltes* Vedkommende udtaler Retsplejelovens § 868 om Nævningesager, at naar Nævningerne har valgt Ordfører, giver Retsformanden Tiltalte Lejlighed til at forklare sig om de Forhold, som Tiltalten angaar, hvorefter enhver af de andre Dommere, enhver af Nævningerne, Statsadvokaten og Forsvareren kan begære yderligere Spørgsmaal rettet til Tiltalte.

Skønt denne Bestemmelse altsaa efter sin Ordlyd ikke gaar ud paa, at Retsformanden skal foretage en egentlig Afhøring af Tiltalte, er dette dog i Praksis som Regel blevet Tilfældet, bl. a. fordi Tiltalte jo ofte ikke selv er i Stand til uden Hjælp at give en sammenhængende Fremstilling. En lignende Regel som den, jeg her har nævnt om Nævningesager, gælder ogsaa om andre Straffesager. Dette er altsaa den nugældende Ret.

Lovforslaget gaar ud paa ogsaa med Hensyn til Afhøring under Domsforhandling at

lade Afhøring saavel af Vidner som af Tiltalte overgaa til Parterne, se Forslagene til §§ 928, 965 og 868, idet de samme Grunde, der gør sig gældende under Forundersøgelsen, ogsaa gælder for Domsforhandlingen. Men for denne sidste kommer hertil yderligere, at naar Lægdommere medvirker, gaar det ikke an at lade Dommeren foretage Afhøringerne, da Lægdommerne i saa Fald meget let kan faa det Indtryk, at det er Dommeren og ikke Parterne, som skal skaffe Sagen oplyst. Herved kan de let komme til at nære Tvivl om Dommerens neutrale og upartiske Stilling.

Jeg skal dog gøre opmærksom paa, at et enkelt Medlem af 1929-Udvalget, nemlig Landsdommer Haack, der selv i sit Embede virker som Retsformand i Nævningesager, har taget bestemt Afstand fra Forslaget om, at Tiltalte under Domsforhandlingen — saavel i som udenfor Nævningesager — skal afhøres af Parterne.

Ogsaa under Domsforhandlingen gaar Lovforslaget ud paa, at Udspørgningen af Tiltalte skal paabegyndes af Forsvareren, ikke af Paatalemyndigheden. Dette stemmer med 1929-Udvalgets Flertalsforslag, medens det staaende Retsplejeudvalgs Flertal har ment, at man ogsaa her — ligesom under Forundersøgelsen — bør lade Paatalemyndigheden begynde.

Jeg kommer til et andet vigtigt Spørgsmaal, nemlig om, ved hvilken Ret en Straffesag skal behandles, om den skal for Landsret med Nævninger eller Landsret uden Nævninger eller for Underret. De gældende Regler herom er af meget indviklet og lidet rationel Natur, idet bl. a. Sigtede ofte har en afgørende Indflydelse paa, ved hvilken Ret hans Sag skal behandles, skønt dette Spørgsmaal naturligvis bør løses ud fra *almindelige Retsplejehensyn og ikke efter*, hvad der i det konkrete Tilfælde kan antages at være gunstigst for den Sigtede. Men hertil kommer, at Gennemførelsen af den nye Straffelov, hvorved Strafarten Strafarbejde afskaffes, nødvendigvis kræver en Ændring i Retsplejelovens Regler paa dette Omraade, fordi § 688 ved Spørgsmaalet om, hvorvidt Nævninger skal medvirke, i visse Tilfælde lægger Vægt paa, om Strafarbejde maa antages at være forskyldt. Lovforslaget gaar derfor i Overensstemmelse med Udvalget af 1929 ud paa at indføre nye og langt simple Regler om Retternes Kompetence i Straffesager.

Det foreslaas for det første i § 687, at Nævninger skal medvirke dels i politiske Sager, dels i Sager angaaende Forbrydelser, for hvilke Loven hjemler Straf af Fængsel i